

RIKSDAGENS SVAR 298/2014 rd

Regeringens proposition till riksdag med förslag till lag om ändring av lagen om fritt bildningsarbete

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om fritt bildningsarbete (RP 309/2014 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 20/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om fritt bildningsarbete

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) rubriken för 3 kap, 6, 8—11 och 13 §, 13 a § 2 mom. samt 21 § 1 mom.,

av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 704/2002, 9 § sådan den lyder i lagarna 1200/2005 och 1103/2010, 10 § och 21 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1103/2010, 11 § sådan den lyder i lagarna 1103/2010 och 1411/2014, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1390/2001, 1200/2005, 1765/2009 och 1103/2010 samt 13 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 1765/2009, och *fogas* till lagen en ny 6 a och en ny 11 b § som följer:

3 kap.

Utbildning

6 §

Ordnande av utbildning

Utbildning som det föreskrivs om i denna lag kan ordnas som när- eller distansundervisning. Vid studiecentraler kan utbildning också ordnas i studiecirklar.

För ordnande av utbildningen ska läroanstalten göra upp en verksamhetsplan där utbildningsverksamhetens helhet framgår. En folkhög-

skola och ett idrottsutbildningscenter ska dessutom utarbeta en läroplan för utbildning som varar minst åtta veckor eller som omfattar distansundervisning eller sådan inläring i arbetet som avses i 6 a §. Av läroplanen ska framgå innehållet i och omfattningen av handledd undervisning som ordnas av läroanstalten.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om ordnande av utbildning och minimilängden för utbildning i folkhögskolor och idrottsutbildningscenter samt om studiecentralernas studiecirklar.

6 a §

Inlärn timer i arbetet som ingår i utbildning vid en folkhögskola och ett idrottsutbildningscenter

I utbildningen vid en folkhögskola och ett idrottsutbildningscenter kan det ingå målinriktad och handledd utbildning som ordnas i praktiska arbetsuppgifter (*inlärn timer i arbetet*) på en arbetsplats och som bygger på ett avtal mellan läroanstalten och arbetsgivaren. Under inlärn timer i arbetet står den studerande inte i ett arbetsavtalsförhållande till arbetsgivaren, om inte den studerande och arbetsgivaren separat har ingått ett arbetsavtal.

En förutsättning för att ett avtal ska kunna ingås mellan läroanstalten och arbetsgivaren är att arbetsplatsen har en med hänsyn till ordnande av utbildning tillräcklig verksamhet, behövliga arbetsredskap samt en personal som är kompetent med avseende på yrkesskicklighet, utbildning och arbetserfarenhet och inom vilken en ansvarig handledare för den studerande kan utses.

Arbetsgivaren svarar under inlärn timer i arbetet för den studerandes arbetarskydd enligt bestämmelserna och föreskrifterna om arbetstagaras arbetarskydd även när den studerande och arbetsgivaren inte har ingått något arbetsavtal. Läroanstalten är skyldig att meddela arbetsgivaren om ovannämnda arbetarskyddsansvar.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de frågor som ska regleras i ett avtal mellan en läroanstalt och en arbetsgivare.

8 §

Kalkylerad statsandelsgrund

För driftskostnader för utbildning som det föreskrivs om i denna lag vid läroanstalter inom det fria bildningsarbetet betalas statsandel, vars årliga grund beräknas

1) i en folkhögskola genom att det för folkhögskolan fastställda antalet studerandeveckor

multipliceras med det per studerandevecka bestämda priset per enhet,

2) i ett riksomfattande idrottsutbildningscenter genom att det för idrottsutbildningscentret fastställda antalet studerandedygn multipliceras med det per studerandedygn bestämda priset per enhet,

3) i ett regionalt idrottsutbildningscenter genom att det för idrottsutbildningscentret fastställda antalet studerandedagar multipliceras med det per studerandedag bestämda priset per enhet,

4) i en studiecentral, ett medborgarinstitut och ett sommaruniversitet genom att det för studiecentralen, medborgarinstitutet och sommaruniversitetet fastställda antalet undervisningstimmar multipliceras med de per undervisningstimme bestämda priserna per enhet för respektive läroanstaltsform,

5) i den läroanstalt som avses i 2 § 8 mom. genom att det för läroanstalten fastställda antalet studerandeveckor multipliceras med det per prestation bestämda priset per enhet, enligt vad som föreskrivs nedan.

I en sammanslagen läroanstalt fås den kalkylerade statsandelsgrunden genom sammanräkning av de statsandelsgrunder som beräknats enligt 1 mom. för olika läroanstaltsformer.

9 §

Statsandelens belopp

Huvudmän för folkhögskolor, medborgarinstitut och sommaruniversitet beviljas statsandel till 57 procent samt huvudmän för studiecentraler och idrottsutbildningscenter till 65 procent av det belopp som beräknats enligt 8 §. Huvudmannen för den läroanstalt som avses i 2 § 8 mom. beviljas statsandel till 57 procent av det belopp som beräknats enligt 8 §.

I en sammanslagen läroanstalt bestäms statsandelsprocenten särskilt för respektive läroanstaltsform.

10 §

Fastställande av antalet prestationer som ska användas vid beräkning av statsandelen

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten det antal studerandeveckor, studerandedygn, studerandedagar och undervisningstimmar som läggs till grund för beräkningen av statsandelen. I fråga om en sammanslagen läroanstalt fastställs antalet prestationer särskilt för respektive läroanstaltsform.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om beräkningen och beaktandet av antalet prestationer som läggs till grund för beräkningen av statsandelen.

11 §

Pris per enhet

Undervisnings- och kulturministeriet bestämmer priserna per enhet i fråga om studerandeveckor, studerandedygn, studerandedagar och undervisningstimmar för det följande året. Priserna per enhet bestäms enligt den beräknade kostnadsnivån för finansåret.

Priset per enhet för en studerandevecka vid folkhögskolorna beräknas årligen så att driftskostnaderna för verksamheten vid folkhögskolorna under det år som föregår året före det år då priset per enhet bestäms divideras med antalet studerandeveckor i folkhögskolorna samma år. Till driftskostnaderna räknas de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som folkhögskolornas huvudmän gjort enligt bokföringen. Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om hur avskrivningarna räknas in i driftskostnaderna. Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om höjning av priset per enhet för en studerandevecka på basis av de studerande som bor på folkhögskolan. Genom förordning av statsrådet kan dessutom bestämmelser utfärdas om höjning av priset per enhet i sådana folkhögskolor där den huvudsakliga utbildningsuppgiften eller en del av utbildningsuppgiften enligt

huvudmannens tillstånd att driva läroanstalt är utbildning som är avsedd för gravt handikappade eller en del av utbildningsuppgiften är utbildning vars syfte är att främja aktivt medborgarskap i arbetslivet och utvecklande av arbetsförhållandena eller någon annan särskild utbildningsuppgift som av särskilda skäl har angetts i tillståndet att driva läroanstalt.

Priset per enhet för ett studerandedygn vid de riksomfattande idrottsutbildningscentren beräknas årligen så att driftskostnaderna för verksamheten vid idrottsutbildningscentren under det år som föregår året före det år då priset per enhet bestäms divideras med antalet studerandedygn i idrottsutbildningscentren samma år. Priset per enhet för en studerandedag vid de regionala idrottsutbildningscentren bestäms årligen inom ramen för anslaget i statsbudgeten.

Priset per enhet för en undervisningstimme vid medborgarinstituten beräknas årligen så att driftskostnaderna för verksamheten vid medborgarinstituten under det år som föregår året före det år då priset per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid instituten samma år. Till driftskostnaderna räknas de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som medborgarinstitutens huvudmän gjort enligt bokföringen. Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om hur avskrivningarna räknas in i driftskostnaderna. Medborgarinstitutens genomsnittliga pris per enhet bestäms årligen genom förordning av statsrådet med iakttagande av bestämmelserna i 54 § 2 mom. och 57 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009).

Priset per enhet för en undervisningstimme vid sommaruniversiteten beräknas årligen så att driftskostnaderna för verksamheten vid sommaruniversiteten under det år som föregår året före det år då priset per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid sommaruniversiteten samma år. Till driftskostnaderna räknas de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som sommaruniversitetens huvudmän gjort enligt bokföringen. Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare

bestämmelser om hur avskrivningarna räknas in i driftskostnaderna.

Priset per enhet för en undervisningstimme vid studiecentralerna beräknas årligen så att driftskostnaderna för verksamheten vid studiecentralerna under det år som föregår året före det år då priset per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid studiecentralerna samma år. Till driftskostnaderna räknas de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som studiecentralernas huvudmän gjort enligt bokföringen. Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om hur avskrivningarna räknas in i driftskostnaderna.

I en sammanslagen läroanstalt beräknas priserna per enhet särskilt för de olika läroanstaltsformerna.

Om ett idrottsutbildningscenter med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler, kan priset per enhet årligen höjas med ett belopp som räknas ut så att den årshyra som undervisnings- och kulturministeriet fastställt som grund för beräkningen av statsandelen divideras med antalet studerandedygn enligt 10 §.

Priserna per enhet enligt 2 mom. ska bestämmas så att beloppen som används som grund för finansieringen och som beräknats enligt priserna per enhet sammanlagt motsvarar beloppen som beräknas utifrån de genomsnittliga priserna per enhet.

Priset per enhet för en läroanstalt som avses i 2 § 8 mom. är det samma som det ohöjda priset per enhet för folkhögskolor. Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om höjning av priset per enhet på basis av en specialuppgift som ålagts i utbildningsuppgiften. I fråga om mervärdesskatten iakttas vad som föreskrivs i 13 a §.

11 b §

Avdrag som görs i läroanstalternas genomsnittliga pris per enhet

Från det genomsnittliga priset per enhet som beräknats enligt 11 § avdras

1) för en folkhögskolas studerandevecka 8,00 euro,

2) för ett riksomfattande idrottsutbildningscenters studerandedygn 2,37 euro,

3) för ett medborgarinstituts undervisningstimme 2,23 euro,

4) för ett sommaruniversitets undervisningstimme 4,22 euro,

5) för en studiecentrals undervisningstimme 2,45 euro.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. ska det genomsnittliga priset per enhet för en studerandevecka, ett studerandedygn och en undervisningstimme vara minst på nivån för det genomsnittliga priset per enhet finansåret 2015.

13 §

Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet

När priserna per enhet beräknas hänförs inte följande kostnader till driftskostnaderna:

1) kostnader för anläggningsprojekt och kostnader för förvärv eller hyrning av markområden,

2) mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset för varor och tjänster,

3) kostnader för skötsel av lån eller kalkylerade räntor och avskrivningar,

4) hyror som avses i 11 § 8 mom.,

5) kostnader för vilka statsfinansiering beviljas med stöd av någon annan lag,

6) avgifter till den som ordnar verksamhet enligt denna lag och den lag som nämns i 1 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, om de kostnader som förorsakas anordnaren av den verksamhet som utgör grunden för avgifterna beaktas när priserna per enhet räknas ut,

7) kostnader för läroanstaltens avgiftsbelagda service, samt

8) andra kostnader än sådana som direkt hänför sig till läroanstaltens interna förvaltning.

De driftskostnader för vilka finansiering beviljas ur Europeiska unionens budget får räknas som driftskostnader som ska finansieras med stöd av denna lag till den del dessa inte täcks av den finansiering som beviljas ur Europeiska unionens budget och den motsvarande särskilda nationella finansieringen enligt statsbudgeten.

Från driftskostnaderna för läroanstalterna enligt 2 § 1 mom. avdras ett belopp som motsvarar de statsandelar som med stöd av 14 § under det år kostnaderna beräknas har beviljats läroanstalternas huvudmän för verksamheten i fråga.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. 3 punkten tillämpas bestämmelserna i 11 § 2 och 4—6 mom. på de avskrivningar med anknytning till fritt bildningsarbete som huvudmännen för folkhögskolor, medborgarinstitut, sommaruniversitet och studiecentraler gjort enligt bokföringen.

13 a §

Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för huvudmännen för privata läroanstalter

Höjningen enligt 1 mom. beaktas inte när det genomsnittliga priset per enhet fastställs för medborgarinstituten enligt 11 § 4 mom.

21 §

Skyldighet att lämna upplysningar samt granskning

Huvudmännen för läroanstalterna för fritt bildningsarbete ska till statsbidragsmyndigheten lämna de uppgifter som behövs för att fastställa finansieringen enligt denna lag och uppgifter om verksamhetens omfattning. Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om lämnande av dessa uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna om statsandel och beräkning av priset per enhet i 9—11, 11 b och 13 § samt i 13 a § 2 mom. tillämpas första gången på den statsandel som beviljas för finansåret 2016.

Helsingfors den 17 februari 2015